

صندوق قرض الحسنه شاهد
مدیریت سرمایه انسانی – مدیریت طرح و توسعه

خلاصه گزارش مدیریتی:
ارزیابی اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی
«هوش هیجانی»

زمستان ۱۴۰۳

چکیده:

پژوهش حاضر درصدد ارزیابی اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی «هوش هیجانی» بوده است. از این منظر داده های پژوهش با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته اثربخشی آموزشی که براساس اهداف رفتاری یادگیری تدوین شده بود، از روی ۶۷ نفر از شرکت کنندگان در دوره های آموزشی مذکور که با استفاده جدول برآورد حجم نمونه و نیز روش نمونه گیری طبقه ای نسبتی انتخاب شده بودند؛ گردآوری گردید. داده ها پس از کدگذاری وارد نرم افزار SPSS28 شده و در دو بخش تحلیل توصیفی و تحلیل استنباطی مورد توصیف، آزمون و تحلیل قرار گرفته است. یافته های پژوهش در بخش تحلیل توصیفی نشان داده است که میانگین شاخص کل اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی، ۴۰۱۶ (با خط برش ۳) در سطح مقیاس رتبه ای و ۳۰۱۳۴ (با خط برش ۲۴) در سطح مقیاس فاصله ای در سطح مطلوبی بوده است. علاوه بر آن، یافته های پژوهش در بخش تحلیل استنباطی نشان داده است که اولاً میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی در سطح خطای ۰.۰۱ در سطح مطلوب بوده است ($P < 0.01$). دوماً بین اثربخشی دوره های آموزشی هوش هیجانی برحسب ویژگی های جمعیتی: سن، جنس، وضعیت تاهل، پست سازمانی، مدت سابقه کاری و محل خدمت تفاوت معناداری مشاهده نشده است ($P > 0/05$). لذا میزان اثربخشی دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی برحسب ویژگی های فردی - سازمانی تقریباً یکسان بوده است.

واژگان کلیدی: دوره آموزشی، توسعه فردی، هوش هیجانی.

مقدمه

در راستای توانمند سازی و توسعه فردی منابع انسانی صندوق قرض الحسنه شاهد، مدیریت سرمایه انسانی صندوق در تعامل با سازمان مدیریت صنعتی نسبت به برگزاری دوره آموزشی در قالب کارگاه آموزشی در سه جلسه، پس از انجام نیازسنجی توسعه فردی مبادرت نموده است. در ادامه به ارزیابی اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی «هوش هیجانی» پرداخته شده است.

یافته های پژوهش:

۱- یافته های توصیفی

الف- توصیف ویژگی های جمعیتی

- متوسط سن پاسخگویان در این ارزیابی آموزشی ۴۷ سال بوده است. علاوه بر آن، بیش از نیمی از پاسخگویان بالای ۴۸ سال و نیمی دیگر نیز پایین تر از آن قرار داشته اند. همچنین بیشترین تجمع فراوانی پاسخگویان متعلق به طبقه سنی ۵۰ سال بوده است.

۹۱- درصد (معادل ۶۱ نفر) از پاسخگویان در این ارزیابی مرد و ۹ درصد (معادل ۶ نفر) زن بوده اند.

۹- درصد (معادل ۶ نفر) از پاسخگویان در این ارزیابی مجرد و ۹۱ درصد (معادل ۶۱ نفر) متاهل بوده اند. بنابراین بیشترین فراوانی و یا نما در طبقه مرد بوده است.

- از پاسخگویان در این ارزیابی: ۱.۵ درصد (معادل ۱ نفر) مدیر، ۳ درصد (معادل ۲ نفر) رئیس اداره، ۴۴.۸ درصد (معادل ۳۰ نفر) رئیس منطقه و ۵۰.۷ درصد (معادل ۳۴ نفر) کارشناس بودند. بنابراین بیشترین فراوانی و یا نما در طبقه کارشناس بوده است.

- متوسط مدت سابقه کاری پاسخگویان در این ارزیابی آموزشی ۲۱ سال بوده است. علاوه بر آن، بیش از نیمی از پاسخگویان بالای ۲۲ سال و نیمی دیگر نیز پایین تر از آن سابقه کاری داشتند. همچنین بیشترین تجمع فراوانی پاسخگویان از حیث مدت سابقه کاری متعلق به طبقه ۲۲ سال بوده است.

- ۹۵.۵ درصد (معادل ۶۴ نفر) از پاسخگویان در این ارزیابی شاغل در صف و ۴.۵ درصد (معادل ۳ نفر) شاغل در ستاد بوده اند.

ب- تحلیل توصیفی داده ها:

۱- اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی:

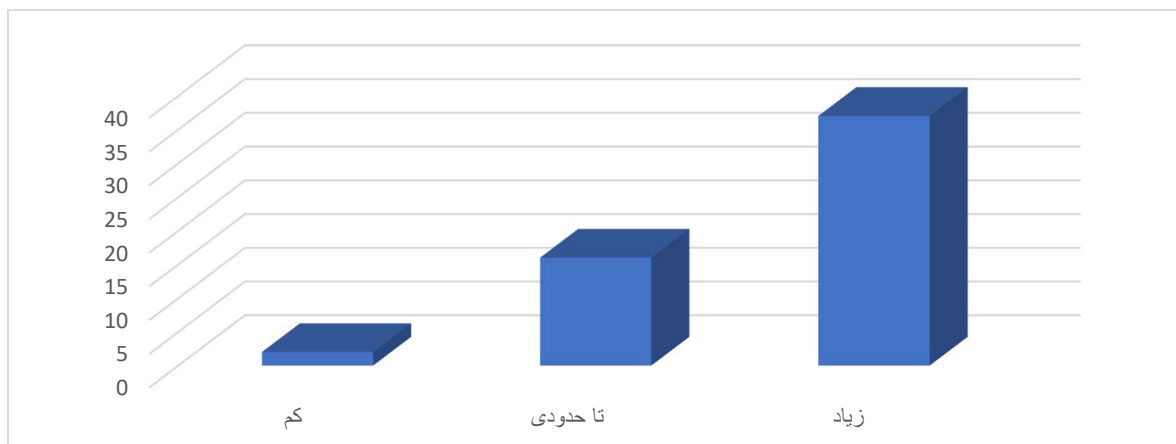
جدول ۱؛ توزیع فراوانی اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی

درصد فراوانی تجمعی	درصد فراوانی	فراوانی	اثربخشی دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی
۱۴.۹	۱۴.۹	۱۰	تا حدودی
۶۸.۷	۵۳.۷	۳۶	زیاد
۱۰۰.۰	۳۱.۳	۲۱	خیلی زیاد
	۱۰۰.۰	۵۰	تعداد کل
	نما: ۴ (زیاد)	میان: ۴ (زیاد)	میانگین (رتبه ای): ۴.۱۶ (زیاد)

همان گونه که جدول ۱ نیز نشان می دهد؛ میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی از منظر پاسخگویان به ترتیب: ۱۴.۹ درصد تا حدودی، ۵۳.۷ درصد زیاد ۳۱.۳ درصد نیز خیلی زیاد بوده است.^۱ توزیع جامعه آماری مورد بررسی نشان می دهد که میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی در سطح زیاد بوده است. علاوه بر آن؛ نیمی از پاسخگویان به میزان زیاد و بالاتر معتقد به اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی و نیمی دیگر نیز پایین تر از آن قرار داشتند. در نهایت بیشترین تجمع فراوانی میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی از منظر پاسخگویان متعلق به طبقه زیاد بوده است. نمودار ۱؛ توزیع فراوانی اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی را نشان می دهد:

^۱ - در سطح فاصله ای متغیر، میزان میانگین بدست آمده برابر با ۳۰.۱۳۴ با خط برش ۲۴ بوده است. لذا در سطح فاصله ای متغیر نیز میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی مطلوب بوده است.

نمودار ۱؛ توزیع فراوانی اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی



۲- رضایت مندی منابع انسانی نسبت به تاریخ و روز برگزار شده دوره آموزشی هوش هیجانی:

جدول ۴؛ توزیع فراوانی رضایت مندی کارکنان نسبت به تاریخ و روز برگزار شده دوره آموزشی هوش هیجانی

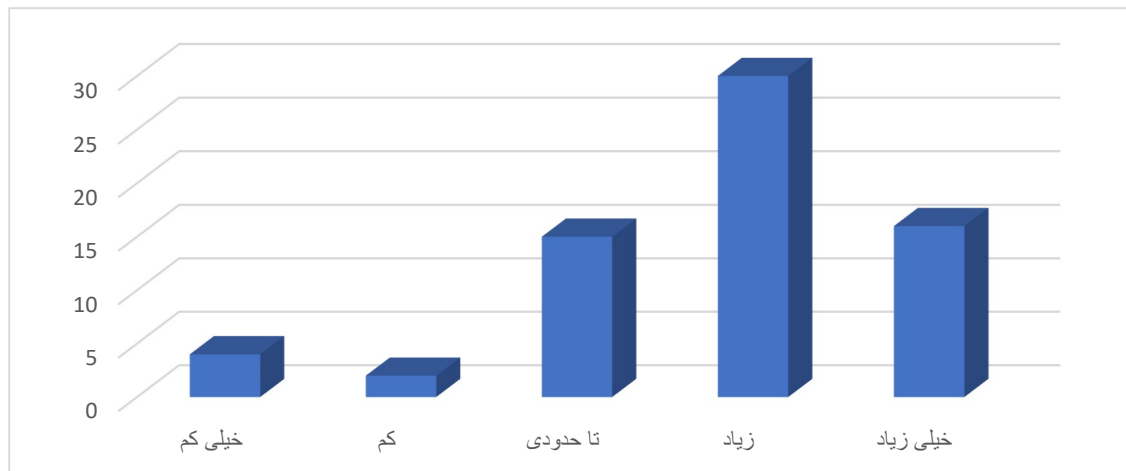
درصد فراوانی	درصد فراوانی	فراوانی	رضایت مندی نسبت به تاریخ و روز برگزار شده دوره آموزشی
۶.۰	۶.۰	۴	خیلی کم
۹.۰	۳.۰	۲	کم
۳۱.۳	۲۲.۴	۱۵	تا حدودی
۷۶.۱	۴۴.۸	۳۰	زیاد
۱۰۰.۰	۲۳.۹	۱۶	خیلی زیاد
	۱۰۰.۰	۶۷	تعداد کل
نما: ۴ (زیاد)		میانگین: ۴ (زیاد)	میانگین رتبه: ۳.۷۸ (تا حدودی رو به زیاد)

همان گونه که جدول ۴ نیز نشان می دهد؛ میزان رضایت مندی منابع انسانی نسبت به تاریخ و روز برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی به ترتیب: ۶ درصد خیلی کم، ۳ درصد کم، ۲۲.۴ درصد تا حدودی، ۴۴.۸ درصد زیاد و ۳۳.۹ درصد نیز خیلی زیاد بوده است.

توزیع جامعه آماری مورد بررسی نشان می دهد که میزان رضایت مندی منابع انسانی نسبت به تاریخ و روز برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی در سطح متوسط رو به بالا بوده است. علاوه بر آن؛ نیمی از پاسخگویان دارای میزان رضایت مندی زیاد و بالاتر نسبت به تاریخ و روز برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی و نیمی دیگر نیز پایین تر از آن قرار داشته اند. در نهایت بیشترین تجمع فراوانی میزان رضایت مندی کارکنان نسبت به تاریخ و روز برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی متعلق به طبقه زیاد بوده

است. نمودار ۲؛ توزیع فراوانی رضایت مندی منابع انسانی را نسبت به تاریخ و روز برگزار شده دوره آموزشی هوش هیجانی را نشان می دهد:

نمودار ۲؛ توزیع فراوانی رضایت مندی منابع انسانی نسبت به تاریخ و روز برگزار شده دوره آموزشی هوش هیجانی



۳- رضایت مندی منابع انسانی نسبت به ساعت برگزار شده دوره آموزشی هوش هیجانی:

جدول ۳؛ توزیع فراوانی رضایت مندی کارکنان نسبت به ساعت برگزار شده دوره آموزشی هوش هیجانی

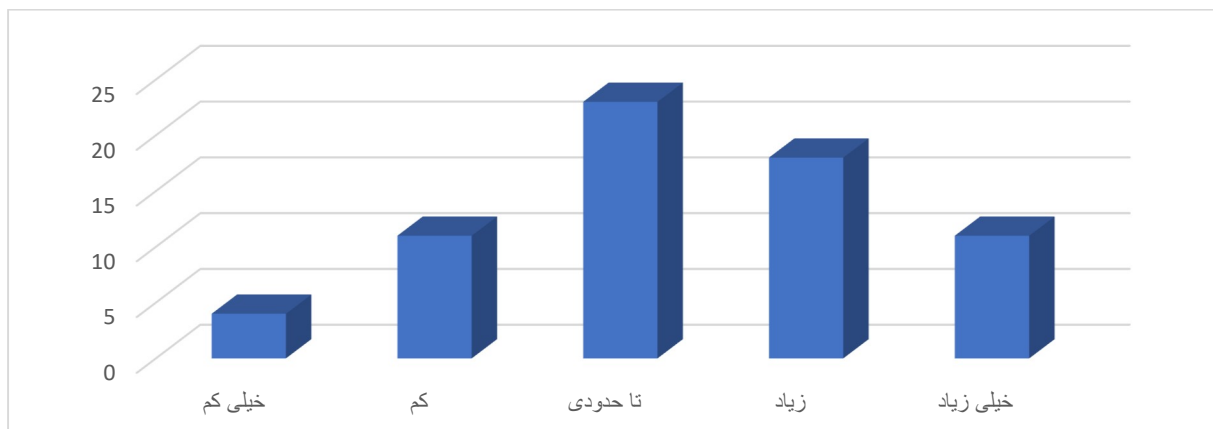
درصد فراوانی تجمعی	درصد فراوانی	فراوانی	رضایت مندی نسبت به ساعت برگزار شده دوره آموزشی
۶.۰	۶.۰	۴	خیلی کم
۲۲.۴	۱۶.۴	۱۱	کم
۵۶.۷	۳۴.۳	۲۳	تا حدودی
۸۳.۶	۲۶.۹	۱۸	زیاد
۱۰۰.۰	۱۶.۴	۱۱	خیلی زیاد
	۱۰۰.۰	۶۷	تعداد کل
میانگین رتبه: ۳.۳۱ (تا حدودی)		میانگین: ۳ (تا حدودی)	نما: ۳ (تا حدودی)

همان گونه که جدول ۳ نیز نشان می دهد؛ میزان رضایت مندی کارکنان نسبت به ساعت برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی به ترتیب: ۶ درصد خیلی کم، ۱۶.۴ درصد کم، ۳۴.۳ درصد تا حدودی، ۲۶.۹ درصد زیاد و ۱۶.۴ درصد نیز خیلی زیاد بوده است.

توزیع جامعه آماری مورد بررسی نشان می دهد که میزان رضایت مندی منابع انسانی نسبت به ساعت برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی در سطح متوسط (تا حدودی) بوده است. علاوه بر آن؛ نیمی از پاسخگویان دارای میزان رضایت مندی تا حدودی و بالاتر نسبت به ساعت برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی و نیمی دیگر نیز پایین تر از آن قرار داشته اند. در نهایت بیشترین تجمع فراوانی میزان رضایت

مندی منابع انسانی نسبت به زمان برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی متعلق به طبقه تا حدودی بوده است. نمودار ۳؛ توزیع فراوانی رضایت مندی منابع انسانی را نسبت به ساعت برگزاری دوره آموزشی هوش هیجانی نشان می دهد:

نمودار ۳؛ توزیع فراوانی رضایت مندی منابع انسانی نسبت به ساعت برگزاری دوره آموزشی هوش هیجانی



۴- رضایت مندی منابع انسانی نسبت به دانش و مهارت استاد دوره آموزشی:

جدول ۴؛ توزیع فراوانی رضایت مندی منابع انسانی نسبت به دانش و مهارت اساتید دوره آموزشی

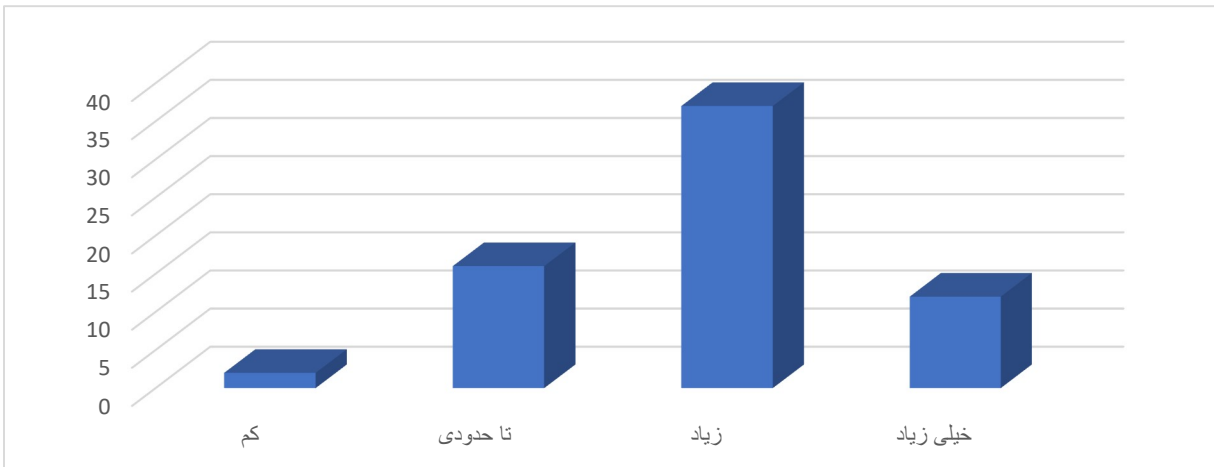
درصد فراوانی تجمعی	درصد فراوانی	فراوانی	رضایت مندی از دانش و مهارت استاد دوره آموزشی
۳.۰	۳.۰	۲	کم
۱۳.۴	۱۰.۴	۷	تا حدودی
۵۵.۲	۴۱.۸	۲۸	زیاد
۱۰۰.۰	۴۴.۸	۳۰	خیلی زیاد
	۱۰۰.۰	۶۷	تعداد کل
میانگین رتبه: ۴.۲۸ (زیاد)		نما: ۴ (زیاد)	میانگین رتبه: ۵ (زیاد)

همان گونه که جدول ۴ نیز نشان می دهد؛ میزان رضایت مندی منابع انسانی نسبت به دانش و مهارت استاد دوره آموزشی توسعه فردی به ترتیب: ۳ درصد کم، ۱۰.۴ درصد تا حدودی، ۴۱.۸ درصد زیاد و ۴۴.۸ درصد نیز خیلی زیاد بوده است.

توزیع جامعه آماری مورد بررسی نشان می دهد که میزان رضایت مندی منابع انسانی نسبت به دانش و مهارت استاد دوره آموزشی، در سطح زیاد بوده است. علاوه بر آن؛ نیمی از پاسخگویان دارای میزان رضایت مندی زیاد و بالاتر نسبت به دانش و مهارت استاد دوره آموزشی توسعه فردی و نیمی دیگر نیز پایین تر از آن قرار داشته اند. در نهایت بیشترین تجمع فراوانی میزان رضایت مندی منابع انسانی نسبت به دانش و مهارت استاد دوره آموزشی

متعلق به طبقه خیلی زیاد بوده است. نمودار ۴؛ توزیع فراوانی رضایت مندی منابع انسانی را نسبت به دانش و مهارت اساتید دوره آموزشی نشان می دهد:

نمودار ۴؛ توزیع فراوانی رضایت مندی منابع انسانی نسبت به دانش و مهارت اساتید دوره آموزشی



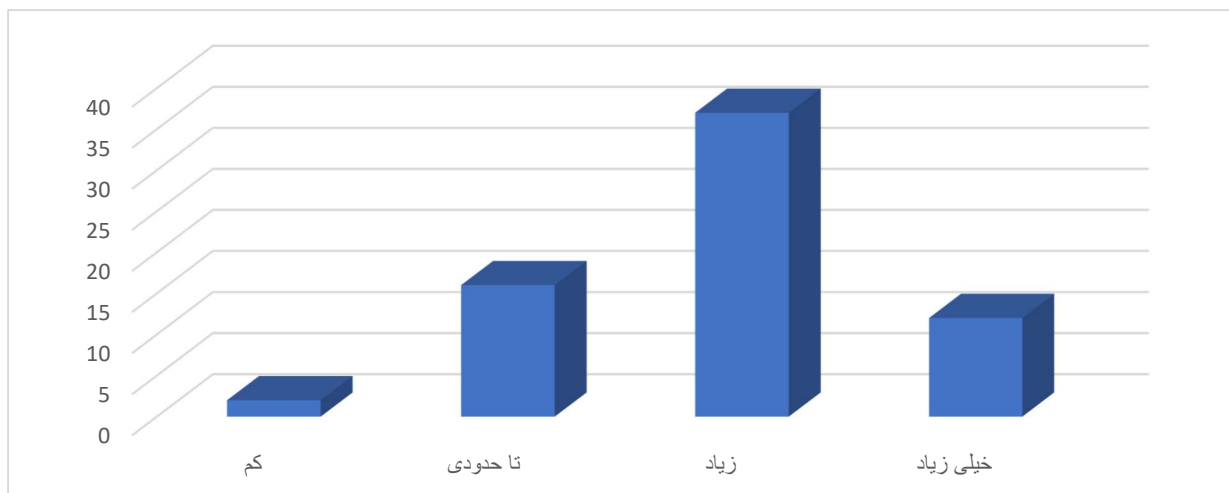
۵- رضایت مندی منابع انسانی نسبت به محتوای دوره آموزشی:

جدول ۵؛ توزیع فراوانی رضایت مندی منابع انسانی نسبت به محتوای دوره آموزشی

رضایت مندی از محتوای دوره آموزشی	فراوانی	درصد فراوانی	درصد فراوانی تجمعی
کم	۲	۳.۰	۳.۰
تا حدودی	۱۶	۲۳.۹	۲۶.۹
زیاد	۳۷	۵۵.۲	۸۲.۱
خیلی زیاد	۱۲	۱۷.۹	۱۰۰.۰
تعداد کل	۶۷	۱۰۰.۰	
میانگین رتبه: ۳.۸۸ (زیاد)	نما: ۴ (زیاد)	میانه: ۴ (زیاد)	

همان گونه که جدول ۵ نیز نشان می دهد؛ میزان رضایت مندی منابع انسانی نسبت به محتوای دوره آموزشی توسعه فردی به ترتیب: ۳ درصد کم، ۲۳.۹ درصد تا حدودی، ۵۵.۲ درصد زیاد و ۱۷.۹ درصد نیز خیلی زیاد بوده است. توزیع جامعه آماری مورد بررسی نشان می دهد که میزان رضایت مندی منابع انسانی نسبت به محتوای دوره آموزشی، در سطح متوسط رو به بالا بوده است. علاوه بر آن؛ نیمی از پاسخگویان دارای میزان رضایت مندی زیاد و بالاتر نسبت به محتوای دوره آموزشی توسعه فردی و نیمی دیگر نیز پایین تر از آن قرار داشته اند. در نهایت بیشترین تجمع فراوانی میزان رضایت مندی منابع انسانی نسبت به محتوای دوره آموزشی متعلق به طبقه زیاد بوده است. نمودار ۵؛ توزیع فراوانی رضایت مندی منابع انسانی را نسبت به محتوای دوره آموزشی نشان می دهد:

نمودار ۵: توزیع فراوانی رضایت مندی منابع انسانی نسبت به محتوای دوره آموزشی



۲- یافته های استنباطی پژوهش

این مرحله به آزمون فرضیه های تحقیق اختصاص دارد. لذا ابتدا باید نرمال بودن و یا نرمال نبودن توزیع متغیر اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی مشخص گردد. جدول ۶؛ توزیع نرمال و غیر نرمال بودن متغیر اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی را براساس آزمون آماری کلموگروف-اسمیرنوف تک نمونه ای نشان می دهد:

جدول (۶): توزیع نرمال و غیرنرمال بودن متغیر اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی

نتایج آزمون	آزمون کلموگروف- اسمیرنوف	
اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی	تک نمونه ای	
۳۰.۱۳۴	میانگین	
۵.۳۹۶	انحراف معیار	
۰.۱۴۹	تفاوت بیشترین قدر مطلق	
۰.۰۷۸		مثبت
-۰.۱۴۸		منفی
۰.۱۴۸	مقدار	
۰.۰۰۱	سطح معناداری آزمون	
۶۷	تعداد کل	

یافته های جدول ۶ نشان می دهد که توزیع داده های اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی براساس آزمون آماری کلموگروف- اسمیرنوف تک نمونه ای نرمال نمی باشد؛ چراکه سطح معناداری

آزمون مذکور زیر ۰.۰۱ معناداری ($P < 0.01$) می باشد. بنابراین به منظور آزمون فرضیه های پژوهش از آزمون های کیفی (ناپارامتریک) استفاده می شود. در ادامه به آزمون فرضیه های پژوهش پرداخته می شود.

فرضیه اول پژوهش: میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی در سطح مطلوبی می باشد.

با توجه به اینکه فرضیه پژوهش به صورت تک نمونه ای (تک متغیره)، مقایسه ای (مقایسه وضع موجود با وضع مطلوب) و تک دامنه ای (جهت دار) مطرح شده است و با توجه به اینکه توزیع متغیر یا شاخص کل یعنی اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی براساس آزمون کلموگروف- اسمیرنوف تک نمونه ای نرمال نمی باشد ($P < 0.01$). برای آزمون فرضیه پژوهش از آزمون ناپارامتریک کای اسکوئر تک نمونه ای استفاده می شود. جدول ۷، نتایج آزمون کای اسکوئر تک نمونه ای را برای مقایسه میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی برحسب وضع موجود و وضع مطلوب نشان می دهد:

جدول ۷، نتایج آزمون کای اسکوئر تک نمونه ای برای مقایسه میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش

هیجانی برحسب وضع موجود با وضع مطلوب

اثر بخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی	فراوانی مشاهده شده	فراوانی مورد انتظار	اختلاف (باقیمانده)
تا حدودی	۱۰	۲۲.۳	-۱۲.۳
زیاد	۳۶	۲۲.۳	۱۳.۷
خیلی زیاد	۲۱	۲۲.۳	-۱.۳
نمونه کل (تعداد مشاهدات معتبر)	۶۷		

Chi-Square : 15.254 df : 2 Sig: 0.000 Valid observations : 67

همانگونه که یافته های جدول ۷ و نیز سطح معناداری آزمون کای اسکوئر تک نمونه ای نشان می دهد؛ بین میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی برحسب وضع موجود با وضع مطلوب تفاوت معناداری در سطح خطای ۰.۰۱ وجود دارد ($P < 0.01$). لذا با ۹۹ درصد اطمینان می توان نتیجه گرفت که بین میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی برحسب وضع موجود با وضع مطلوب یکسان نمی باشد.

علاوه بر این، مقایسه جهت اختلاف (باقیمانده) مقادیر فراوانی مشاهده شده و فراوانی مورد انتظار برای هر طبقه بیانگر آن است که فراوانی مشاهده شده اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی در طبقه زیاد بیشتر از فراوانی مورد انتظار و نیز فراوانی مشاهده شده در سایر طبقات می باشد. لذا میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی در سطح مطلوبی می باشد. بنابراین با توجه به نتایج آزمون کای اسکوئر

تک نمونه ای و نیز یافته های جدول فوق، فرضیه تحقیق مبنی بر اینکه میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی در سطح مطلوبی می باشد؛ تأیید می شود.

فرضیه دوم پژوهش: بین میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی بر حسب ویژگی های فردی – سازمانی تفاوت معناداری وجود دارد.

فرضیه پژوهش ۱-۲: بین میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی شاهد بر حسب سن اعضاء تفاوت معناداری وجود دارد.

با توجه به اینکه فرضیه پژوهش به صورت دو نمونه ای (دو متغیره)، مقایسه ای (مقایسه گروه های مختلف سنی)، دو دامنه ای (فاقد جهت) مطرح شده است و با توجه به اینکه توزیع شاخص کل یعنی اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی بر اساس آزمون کلموگروف- اسمیرنوف تک نمونه ای نرمال نمی باشد ($P < 0.01$). همچنین با توجه به چند شقی بودن متغیر مستقل برای آزمون فرضیه پژوهش از آزمون ناپارامتریک کروسکال والیس استفاده می شود. جدول ۸، نتایج آزمون کروسکال والیس را برای مقایسه میانگین رتبه های اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی بر حسب سن نشان می دهد:

جدول ۶، توزیع میانگین رتبه های اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی بر حسب سن

آزمون کروسکال والیس				اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی	
sig	df	مقدار آزمون	میانگین رتبه ها	نمونه کل	سن
۰.۹۸۷	۲	۰.۰۲۵	۳۰.۰۸	۶	۳۰-----۳۸
			۳۰.۹۸	۲۷	۳۹-----۴۷
			۳۱.۲۱	۲۸	۴۸ سال و بالاتر
				۶۱	نمونه کل

همانگونه که یافته های جدول (۸)، میانگین رتبه ها و نیز سطح معناداری آزمون کروسکال والیس نشان می دهد؛ بین میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی بر حسب سن تفاوت معناداری در سطح خطای ۰.۰۵ وجود ندارد ($P > 0.05$). به بیان دقیقتر؛ میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی بر حسب سن شرکت کنندگان تقریباً یکسان می باشد. بنابراین؛ با توجه به یافته های تحقیق، فرضیه تحقیق مبنی بر اینکه بین میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی بر حسب سن تفاوت معناداری وجود دارد؛ تأیید نمی شود.

فرضیه پژوهش ۲-۲: بین میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی بر حسب جنس اعضاء تفاوت معناداری وجود دارد.

با توجه به اینکه فرضیه پژوهش به صورت دو نمونه ای (دو متغیره)، مقایسه ای (مقایسه دو جنس)، دو دامنه ای (فاقد جهت) مطرح شده است و با توجه به اینکه توزیع شاخص کل یعنی اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی بر اساس آزمون کلموگروف- اسمیرنوف تک نمونه ای نرمال نمی باشد ($P < 0.01$). همچنین با توجه به دو شقی بودن متغیر مستقل، برای آزمون فرضیه پژوهش از آزمون ناپارامتریک من- وایت نی استفاده می شود. جدول ۹، نتایج آزمون من- وایت نی را برای مقایسه میانگین رتبه های اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی بر حسب جنس نشان می دهد:

جدول ۹، توزیع میانگین رتبه های اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی بر حسب جنس

آزمون من- وایت نی				اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی	جنس
sig	مقدار Z	میانگین رتبه ها	نمونه کل (تعداد مشاهدات معتبر)		
۰.۲۱۸	-۱.۲۳۱	۳۴.۸۳	۶۱	مرد	
		۲۵.۵۸	۶	زن	
			۶۷	نمونه کل (مشاهدات معتبر)	

همانگونه که یافته های جدول (۹)، میانگین رتبه ها و نیز سطح معناداری آزمون من- وایت نی نشان می دهد؛ بین اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی بر حسب جنس تفاوت معناداری وجود ندارد ($P > 0.05$). به بیان دقیقتر؛ میزان رضایت مندی اعضاء نسبت به کیفیت خدمات دهی صندوق قرض الحسنه شاهد بر حسب جنس تقریباً یکسان می باشد. بنابراین؛ با توجه به یافته های تحقیق، فرضیه تحقیق مبنی بر اینکه بین میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی بر حسب جنس اعضاء تفاوت معناداری وجود دارد؛ تأیید نمی شود.

فرضیه پژوهش ۲-۳: بین میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی بر حسب وضعیت تاهل اعضاء تفاوت معناداری وجود دارد.

با توجه به اینکه فرضیه پژوهش به صورت دو نمونه ای (دو متغیره)، مقایسه ای (مقایسه دو وضعیت تاهل)، دو دامنه ای (فاقد جهت) مطرح شده است و با توجه به اینکه توزیع شاخص کل یعنی اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی بر اساس آزمون کلموگروف- اسمیرنوف تک نمونه ای نرمال نمی باشد ($P < 0.01$). همچنین با توجه به دو شقی بودن متغیر مستقل، برای آزمون فرضیه پژوهش از آزمون

ناپارامتریک من- وایت نی استفاده می شود. جدول ۱۰، نتایج آزمون من- وایت نی را برای مقایسه میانگین رتبه های اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی برحسب وضعیت تاهل نشان می دهد:

جدول ۱۰، توزیع میانگین رتبه های اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی برحسب وضعیت تاهل

آزمون من- وایت نی			اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی	
sig	مقدار Z	میانگین رتبه ها	نمونه کل (تعداد مشاهدات معتبر)	وضعیت تاهل
۰.۰۸۵	-۱.۹۲۶	۲۰.۸۳	۶	مجرد
		۳۵.۳۰	۶۱	متاهل
			۶۷	نمونه کل (مشاهدات معتبر)

همانگونه که یافته های جدول (۱۰)، میانگین رتبه ها و نیز سطح معناداری آزمون من- وایت نی نشان می دهد؛ بین اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی برحسب وضعیت تاهل تفاوت معناداری وجود ندارد ($P > 0.05$). به بیان دقیقتر؛ میزان رضایت مندی اعضاء نسبت به کیفیت خدمات دهی صندوق قرض الحسنه شاهد برحسب وضعیت تاهل تقریباً یکسان می باشد. بنابراین؛ با توجه به یافته های تحقیق، فرضیه تحقیق مبنی بر اینکه بین میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی برحسب وضعیت تاهل اعضاء تفاوت معناداری وجود دارد؛ تأیید نمی شود.

فرضیه پژوهش ۲-۴: بین میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی برحسب محل خدمت اعضاء تفاوت معناداری وجود دارد.

با توجه به اینکه فرضیه پژوهش به صورت دو نمونه ای (دو متغیره)، مقایسه ای (مقایسه دو وضعیت تاهل)، دو دامنه ای (فاقد جهت) مطرح شده است و با توجه به اینکه توزیع شاخص کل یعنی اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی براساس آزمون کلموگروف- اسمیرنوف تک نمونه ای نرمال نمی باشد ($P < 0.01$). همچنین با توجه به دو شقی بودن متغیر مستقل، برای آزمون فرضیه پژوهش از آزمون ناپارامتریک من- وایت نی استفاده می شود. جدول ۱۱، نتایج آزمون من- وایت نی را برای مقایسه میانگین رتبه های اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی برحسب محل خدمت نشان می دهد:

جدول ۱۱، توزیع میانگین رتبه های اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی برحسب محل خدمت

آزمون من- وایت نی			محل خدمت
sig	مقدار Z	میانگین رتبه ها	
۰.۷۷۱	-۰.۳۷۰	۳۰.۳۳	ستاد
		۳۴.۱۷	صف
			نمونه کل (مشاهدات معتبر)
			۳
			۶۴
			۶۷

همانگونه که یافته های جدول (۱۱)، میانگین رتبه ها و نیز سطح معناداری آزمون من- وایت نی نشان می دهد؛ بین اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی برحسب محل خدمت تفاوت معناداری وجود ندارد ($P>0.05$). به بیان دقیقتر؛ میزان رضایت مندی اعضاء نسبت به کیفیت خدمات دهی صندوق قرض الحسنه شاهد برحسب محل خدمت تقریباً یکسان می باشد. بنابراین؛ با توجه به یافته های تحقیق، فرضیه تحقیق مبنی بر اینکه بین میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی برحسب محل خدمت اعضاء تفاوت معناداری وجود دارد؛ تأیید نمی شود.

فرضیه پژوهش ۲-۵: بین میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی شاهد برحسب سن اعضاء تفاوت معناداری وجود دارد.

با توجه به اینکه فرضیه پژوهش به صورت دو نمونه ای (دو متغیره)، مقایسه ای (مقایسه گروه های مختلف پست سازمانی)، دو دامنه ای (فاقد جهت) مطرح شده است و با توجه به اینکه توزیع شاخص کل یعنی اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی براساس آزمون کلموگروف- اسمیرنوف تک نمونه ای نرمال نمی باشد ($P<0.01$). همچنین با توجه به چند شقی بودن متغیر مستقل برای آزمون فرضیه پژوهش از آزمون ناپارامتریک کروسکال والیس استفاده می شود. جدول ۱۲، نتایج آزمون کروسکال والیس را برای مقایسه میانگین رتبه های اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی برحسب پست سازمانی نشان می دهد:

جدول ۱۲، توزیع میانگین رتبه های اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی برحسب پست سازمانی

آزمون کروسکال والیس					اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی
sig	df	مقدار آزمون	میانگین رتبه ها	نمونه کل	پست سازمانی
۰.۰۵۴	۳	۷.۶۵۷	۵.۵۰	۱	مدیر
			۴۲.۷۵	۲	رئیس اداره
			۳۹.۱۳	۳۰	رئیس منطقه
			۲۹.۷۹	۳۴	کارشناس
				۶۷	نمونه کل

همانگونه که یافته های جدول (۱۲)، میانگین رتبه ها و نیز سطح معناداری آزمون کروسکال والیس نشان می دهد؛ بین میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی برحسب پست سازمانی تفاوت معناداری در سطح خطای ۰.۰۵ وجود ندارد ($P>0.05$). به بیان دقیقتر؛ میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی برحسب پست سازمانی شرکت کنندگان تقریباً یکسان می باشد. بنابراین؛ با توجه به یافته های تحقیق، فرضیه تحقیق مبنی بر اینکه بین میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی برحسب پست سازمانی تفاوت معناداری وجود دارد؛ تأیید نمی شود.

فرضیه پژوهش ۲-۵: بین میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی شاهد برحسب مدت سابقه کاری اعضاء تفاوت معناداری وجود دارد.

با توجه به اینکه فرضیه پژوهش به صورت دو نمونه ای (دو متغیره)، مقایسه ای (مقایسه گروه های مختلف مدت سابقه کاری)، دو دامنه ای (فاقد جهت) مطرح شده است و با توجه به اینکه توزیع شاخص کل یعنی اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی براساس آزمون کلموگروف-اسمیرنوف تک نمونه ای نرمال نمی باشد ($P<0.01$). همچنین با توجه به چند شکی بودن متغیر مستقل برای آزمون فرضیه پژوهش از آزمون ناپارامتریک کروسکال والیس استفاده می شود. جدول ۱۲، نتایج آزمون کروسکال والیس را برای مقایسه میانگین رتبه های اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی برحسب مدت سابقه کاری نشان می دهد:

جدول ۱۲، توزیع میانگین رتبه های اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی برحسب مدت سابقه کاری

آزمون کروسکال والیس				اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی	
sig	df	مقدار آزمون	میانگین رتبه ها	نمونه کل	مدت سابقه کاری
۰.۹۲۴	۲	۰.۱۵۸	۳۲.۸۹	۹	۴-----۱۱
			۳۲.۴۵	۱۰	۱۲-----۲۰
			۳۴.۵۳	۴۸	۲۱-----۲۹
				۶۷	نمونه کل

همانگونه که یافته های جدول (۱۲)، میانگین رتبه ها و نیز سطح معناداری آزمون کروسکال والیس نشان می دهد؛ بین میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی برحسب مدت سابقه کاری تفاوت معناداری در سطح خطای ۰.۰۵ وجود ندارد ($P>0.05$). به بیان دقیقتر؛ میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی برحسب مدت سابقه کاری شرکت کنندگان تقریباً یکسان می باشد. بنابراین؛ با توجه به یافته های تحقیق، فرضیه تحقیق مبنی بر اینکه بین میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی برحسب مدت سابقه کاری تفاوت معناداری وجود دارد؛ تأیید نمی شود.

نتیجه گیری و پیشنهادات:

پژوهش حاضر با هدف ارزیابی اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی «هوش هیجانی» آغاز شده است. نتایج پژوهش بیانگر موارد ذیل بوده است:

- توزیع جامعه آماری مورد بررسی نشان می دهد که میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی نهوش هیجانی، در سطح مطلوبی بوده است. علاوه بر این، مقایسه جهت اختلاف (باقیمانده) مقادیر فراوانی مشاهده شده و فراوانی مورد انتظار برای هر طبقه بیانگر آن است که فراوانی مشاهده شده اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی در طبقه زیاد بیشتر از فراوانی مورد انتظار و نیز فراوانی مشاهده شده در سایر طبقات می باشد. لذا میزان اثربخشی برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی در سطح مطلوبی می باشد (رجوع به جدول ۷).
- میزان رضایت مندی منابع انسانی نسبت به تاریخ و روز برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی در سطح متوسط رو به بالا بوده است.
- میزان رضایت مندی منابع انسانی نسبت به ساعت برگزاری دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی در سطح متوسط (تا حدودی) بوده است.

➤ میزان رضایت مندی منابع انسانی نسبت به دانش و مهارت استاد دوره آموزشی در سطح زیاد بوده است.

➤ میزان رضایت مندی منابع انسانی نسبت به محتوای دوره آموزشی در سطح متوسط رو به بالا بوده است.

➤ در نهایت بین بر آن، بین اثربخشی دوره های آموزشی هوش هیجانی بر حسب ویژگی های جمعیتی: سن، جنس، وضعیت تاهل، پست سازمانی، مدت سابقه کاری و محل خدمت تفاوت معناداری مشاهده نشده است ($P>0/05$). لذا میزان اثربخشی دوره آموزشی توسعه فردی هوش هیجانی بر حسب ویژگی های فردی - سازمانی تقریباً یکسان بوده است.

در پایان با توجه به متوسط رو به بالا بودن میانگین های ساعت برگزاری دوره آموزشی (با میانگین ۳/۳۱) و تاریخ و روز برگزاری دوره آموزشی (با میانگین ۳/۷۸) پیشنهاد می شود که نسبت به برگزاری تاریخ، روز و ساعات دوره آموزشی مذکور از منابع انسانی نیز نظرخواهی شود و بیشترین فراوانی تاریخ، روز و ساعات دوره آموزشی از سوی منابع انسانی صندوق ملاک نهایی تصمیم گیری قرار گیرد. علاوه بر آن، با توجه به اینکه میزان رضایت مندی منابع انسانی نسبت به محتوای دوره آموزشی در سطح متوسط رو به بالا بوده است، پیشنهاد می شود که نسبت به محتوای ارائه شده در برنامه های توسعه ای از سوی مدیریت منابع انسانی نظارت صورت گیرد.

پایان